

AZ

ALSÓ-LENDVAI
POLGÁRI FITANODA

NEGYEDIK

ÉRTESITVÉNYE

AZ

1875—76.

TANÉV VÉGÉN.

SZERKESZTÉ:

G. Y. CSÓKÁS GYÖRGY

IGAZGATÓ.

Szerkesztő: G. Y. CSÓKÁS GYÖRGY		TANÁR ÉS TANSZERK.	
Ciklus: 17. 08. IV	Január 1876		III
Leltári szám: 2266	Csoport szám: 4		

17. 3. 4

NAGY-KANIZSA,

NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF GYORSSAJTÓJÁN

1876.

TARTALOM:

A polgári iskolaszék tagjai.

Főbb mozzanatok a tanoda beléletéből.

Tanító-személyzet (tantárgy és tanóra beosztással.)

Érdemsorozat 1875/6.

Statistikai kimutatás 1875/6.

Statistikai kimutatás a tanoda megnyitása óta.

Tanterv.

Előadott tantárgyak (a tankönyvek felsorolása).

Jótekonyság.

Segélyezések és jutalmazások.

Leltár. — I. Könyvtár. II. Földrajzi szertár. III. Természettajzi szertár. IV. Természet-
tani szertár. V. Vegytani szertár. VI. Rajzeszközök. VII. Szám- és mértani
eszközök. VIII. Régiségek. IX. Butorok. X. Vegyesek.

Molnár Pál 400 frtról szóló alapító levele.

Tudnivalók a jövő tanévre.

Ed 17/1875-1876

R
2

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
193. 6. év. 11234 sz.

A polgári iskolaszék tagjai.

Zárjeczky Vincze, az iskolaszék elnöke, herczeg Eszterházy tisztartója.

Nagy József, az iskolaszék alelnöke, szolgabíró.

Bellosits János, iskolaszéki pénztárnok, birtokos.

Guggenberger Károly, számtartó.

Hoffmann Salamon, az isk. gondnok, háztulajdonos.

Iványi Andor, polg. isk. r. tanár.

Kalivoda Sándor, földbirtokos.

Nagy Alajos, telekkönyvvezető.

Schacherlsz Mózes, rabbi.

Stirling Antal, alesperes-plébános.

Tomka György, kereskedő.

Wendl Ede, iskolaszéki jegyző, takarékpénztári könyvvezető.

Főbb mozzanatok az intézet beléletéből.

1. A beiratás 1875. szeptember hó 28-án vette kezdetét, s tartott október hó 3-ig. — Október 4-én a tanév ünnepélyes megnyitása s javító vizsgálatok történtek meg.

2. Az V-ik osztály megnyitásával szükségessé vált segéd tanítói állomásra a nm. vallás- és közokt. minister ur által 1875. szept. 12-én 22064. sz. a. egyelőre ideiglenes minőségben Káposztás Ferencz neveztetett ki.

3. Wascher József önkéntes lemondása folytán az üresedésbe jött rajz és szépírás tanítói tanszékre a nm. vallás- és közokt. minister ur által 1875. november hó 6-án 27.396. sz. a. egyelőre ideiglenes minőségben Hencz Lajos neveztetett ki.

4. Csókás György igazgató-tanító, — saját kérelme folytán — a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister ur által 1876. april hó 4-én 5885. sz. alatt a Kőszegen szeptember 1-én megnyitandó polgári fi- és leánytanodákhoz, hasonló minőségben neveztetvén ki, e tanév végével az intézettől bucsut vesz.

5. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister urnak 1876. május hó 2-án 9029. sz. a. kegyes leirata folytán Udvarhelyi Gyula id. tanár állomásán végleg megerősítettett.

6. A város, az alapító oklevél szerint elvállalt kötelezettségéhez képest a tanhelyiségért járó 212 frt. 32 krajczárt a mult 1875-ik évre kifizette, s a folyó évre is fizetni ígérte.

7. A tanári testület e tanév folytán 11 tanácskozmányt tartott.

8. A nyilvános közvizsgálatok 1876. junius 26. s következő napjain tartattak meg. 30-án pedig a tanév ünnepélyes bezárása után a bizonyítványok s jutalmak osztattak ki.

Tanító-személyzet.

Folyó szám	N é v	Tantárgy, osztály	Hetenk. óra	Észrevétel
1	Csókás György igazg.-tan. vizsgált alreál tanár.	Számтан I—V.	12	Könyvtárnok.
		Mértan I—IV.	8	
2	Alszeghy János, segéd-tan.	Ének I—V.	8	I. oszt. főnöke.
3	Bóna Sándor, id. segéd-tan.	Torna I—V.	8	
4	Hencz Lajos, id. r. tan.	Rajz I—V.	17	III. oszt. főnöke.
		Szépír. I—III.	6	
5	Iványi Andor, r. tan. vizsgált polg. isk. tan.	Term.r. I—IV.	8	IV. oszt. főnöke. Természettudó- mányi szertárok őre.
		Term. t. III-V.	6	
		Vegytan IV.	3	
		Mértan V.	2	
6	Káposztás Ferencz, id. segéd-tan.	Ném.ny. I-V.	12	II. oszt. főnöke. Tanácskozmányi jegyző.
		Földrajz I-III.	6	
		Statistika V.	2	
		Latin I.	4	
7	Körmendy József, segéd-lelkész.	Vallást. I—V.	5	
8	Schacherlsz Mózes, rabbi.	Vallást. I.II.V.	—	
9	Udvarhelyi Gyula, r. tan. vizsgált polg. isk. tan.	Magyar. I—V.	12	V. oszt. főnöke.
		Történ. III-V.	8	
		Franczianyelv	3	

Tanodai szolgál: Haspel Ferencz.

Érdemsorozat az 187^{5/6}-ik tanévben.

V. Osztály.

Folyó szám	Névsor	Hit- és erkölcst.	Magyarnyelvtan	Németnyelvtan	Földr. és statisz.	Történelem	Számtan	Mértan	Természettrajz	Természettan	Vegytan	Mértanirajz	Szabaddézirajz	Szépíráás	Tornázás	Enek	Franczianyelv	Szorgalom	Magaviselet	Általános osztályzat
		1	Nagy Zoltán. Spitzer Árnold.	1 2	1 2	1 1	1 2	1 2	1 3	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	3 4	2 2	2 2	1 2	1 1

IV. Osztály.

1	Polesinczki János.	1	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	3	I. r.	
	Szalavári Ede.	1	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	I. r.	
	Tomka Géza.	1	3	4	2	4	4	2	3	2	2	2	2	2	4	4	3	2	I. r.	
	Tomka Mihály.	1	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2	2	4	3	2	2	2	I. r.	
5	Udvarhelyi István.	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	Jeles
	Vogrincsiés Nándor.	2	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	2	I. r.	

III. osztály.

1	Göntér Gábor.	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	Jeles
	Kaizer Károly.	2	3	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	1	3	2	2	2	I. r.
	Krampacs József.	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	1	2	4	4	1	1	1	Jeles
	Mendly Lajos.	1	3	3	2	2	3	3	1	1	2	2	2	2	4	3	2	2	I. r.
5	Nagy Antal.	1	2	1	1	2	3	2	1	1	1	1	1	4	3	2	2	2	Jeles
	Simonka István.	1	3	3	1	2	3	3	2	2	2	2	1	4	4	3	2	2	I. r.
	Vórum Gyula.	3	5	5	4	4	5	5	3	4	2	2	2	3	4	2	5	2	II. r.

II. Osztály.

Folyó szám	N é v s o r	Hit- és erkölcsst.	Magyar nyelvtan	Német nyelvtan	Földrajz	Számítan	Mértan	Természetről	Mértani rajz	Szabadkézi rajz	Szépírás	Tornázás.	Enek	Latin nyelv	Franczia nyelv	Szorgalom	Magaviselet	Általános osztályzat
1	Appler Ignác.	4	4	4	4	5	5	4	4	4	1	2	3		5	5	3	II. r.
	Bagári János.	1	2	2	1	3	2	1	1	1	1	2	3	1		2	2	Jeles
	Benkovics János.	1	3	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2		3	2	3	Jeles
	Berecz Győző.	b	e	t	e	g												
5	Boa Imre.	1	4	4	3	3	3	3	2	2	2	4	4		4	3	2	I. r.
	Horváth Dániel.	k	i	m	a	r	a	d	t									
	Horváth Mihály.	2	4	4	4	5	4	4	3	3	1	3	2			4	3	II. r.
	Kolárs Lipót.	2	4	4	4	4	4	4	3	3	2	2	2		5	4	3	I. r.
10	Kozma György.	3	4	4	4	4	4	5	4	3	2		3		5	4	2	II. r.
	Lesnyák János.	k	i	m	a	r	a	d	t									
	Weren József.	3	4	1	4	3	3	4	1	1	1	1	1			2	2	I. r.

I. Osztály.

1	Barbarics Viktor.	3	5	4	3	4	4	4	2		3	4	3			3	2	II. r.
	Bezlánovics Vendel.	4	5	4	4	4	4	4	3		2	3	2			3	4	II. r.
	Brünner József.	2	2	1	2	3	3	1	2		2	4	3	2		2	2	I. r.
	Faisztl Jenő.	4	5	5	5	4	4	3	3		1	5	4			5	3	II. r.
5	Girtl István.	4	4	5	5	5	5	4	4		3	3	4			4	2	II. r.
	Kodila Péter ism.	3	4	3	4	4	4	2	1		1	3	3			3	2	I. r.
	Nagy Sándor.	2	4	3	2	4	4	2	4		3	4	4	4		3	3	I. r.
	Neufeld József.	3	4	4	4	4	4	3	4		3	5	4			4	4	I. r.
10	Rátkohl Tivadar.	3	4	3	4	2	2	4	1		1	3	2			3	3	I. r.
	Szmodis István.	k	i	m	a	r	a	d	t									
	Travnik Jenő.	4	4	4	5	5	5	5	5		4	3	5	5		5	4	II. r.
	Vogrincics Ödön.	3	4	3	3	4	4	3	4		3	2	3			3	2	I. r.
	Zágorecz József.	2	4	3	4	3	3	2	1		1	4	3			3	2	I. r.

Jegyzet: 1 és 2—Eminencia. 3 és 4—Elsőrend. 5—Másodrend.
6—Harmadrend.

Statistikai kimutatás 187⁵₆-iki tanévben.

Osztály	Beírtott		Nemzetiség				Mentes			Segélyezetttek				Érdemsorozatok							Korszerint 1876-ban								
	Rom. kath.	Mózes	Magyar	Német	Horvát	Vend	Egész tandíj s beíratási díj 12 frt.	Egész tandíj 10 frt.	Fel tandíj 5 frt.	Molnár fele osztónál	Könyvekkel	Elnevezettek	Kittűnő	Jeles	Elsőrendű	Másodrendű	Harmadrendű	Kimaradt	Vizsgálatlan	10	11	12	13	14	15	16	17		
																												18	19
I.	11	2	11	1	—	1	1	2	2	1	5	—	—	—	7	5	—	1	—	2	2	2	6	1	—	—	—		
II.	10	1	6	2	2	1	2	2	2	—	3	—	—	2	3	3	—	2	1	—	—	1	4	4	1	1	—		
III.	7	—	6	—	—	1	1	2	1	1	4	1	—	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	1	
IV.	6	—	6	—	—	—	1	—	1	—	3	1	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	—
V.	1	1	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
	35	4	31	3	2	3	6	6	6	2	16	2	1	7	18	9	—	3	1	2	2	3	11	10	4	6	1		

T a n t e r v .

A mint az az 1868. évi 38. t. cz. értelmében a m. kir. vallás- és közokt. minister ur által a polg. fitanodák számára kiadott.

Tekintetbe véve a nm. vallás- és közokt. m. kir. minister urnak 1872. szeptember hó 14-én 23988. sz. a. kelt kegyes leiratát, melylyel államsegély mellett Alsó-Lendván polgári iskola felállítása engedélyeztetik, s mely kegyes leirat a mult tanévi értesítvényben „Alapító oklevél“ czim alatt közöltetett.

Tekintetbe véve továbbá a nm. vallás- és közokt. m. kir. minister urnak 1875. deczember hó 14-én 25138. sz. a. kegyes leiratát (a tanfelügyelőséghez) a mely következőleg szól: „A polgári iskolának a középtanodákhoz való viszonya és a polgári iskola növendékeinek a gymnasium vagy reáltanoda melyik osztályába és mi módon való felvétele tárgyában folyó évi junius 23-án 479. sz. a. kelt felterjesztésében foglalt kérdésekre válaszólag t. Uraságotat a közlemény visszavárása mellett további megfelelő tudosítás végett következőkről értesitem.

1. A polgári fiiskoláknak a középtanodákhoz való viszonyát szervezet tekintetében az 1868. évi 38. t. cz. 76. §. határozza meg, a mennyiben a fiuk számára eddigelé felállított polgári iskolákban a tanterv úgy állapított meg, hogy a polgári iskola első négy évi folyama alatt habár kimerítőbben ugyanazon tantárgyak taníttatnak, a melyek a középtanoda (reálisk. és gymn.) négy alsó osztályában adatnak elő a latinnyelv kivételével. A többi tantárgy a tanfolyam első négy évében legfeljebb megkezdetik, s főleg a polgári iskola két utolsó évi folyamában adatik elő.

2. Emez általános szervezettől csak annyiban térnek el a felosztott magyar határ örvidékbeli karánsebesi, titeli és pancsovai 8 osztályu polgári fiiskolák, a mennyiben azok a felosztott magyar határörvidék polgárosítására vonatkozó 1871. évi szabályrendelet szerint akként vannak szervezve, hogy azoknak négy alsó osztálya megfelel az elemi négy osztályu népiskolának, míg a négy felsőbb — vagyis tulajdon képeni polgári iskolai osztályban alkalmazásban lévő tanterv az ország többi hasonszervezetű 4 osztályu polgári fiiskolákéval azonos lévén, ezekre nézve is ugyan csak az áll, a mi a polgári iskolák szervezetére és a középtanodákhoz való viszonyára nézve az 1. ső pontban elmondott.

3. Az itt előre bocsátottaknál fogva tehát a karánsebesi, titeli és pancsovai polgári fiiskolák V., VI., VII., VIII. osztályainak tanítványai, nemkülönb az ország többi polgári fiiskolák I., II., III., IV. osztályainak tanítványai azon esetben, ha a középtanoda folytatólagos 2. 3. vagy 4. osztályába akarnak lépni, azt akadálytalanul tehetik, ha a latin esetleg francia nyelvből szükségesnek mutakozó felvételi vizsgálatot leteszik; ezen vizsgálatnak azonban nem keli a megelőző középtanodai tananyagon kívül az előbbi osztályokéra vissza terjedni.

4. Egyéb itt meg nem érintett esetekre nézve a gymnasiumi rendtartás 6. §. c) pontja a polg. iskolai tanulókra is alkalmazandó, mely

szerint a gymnasiumi felsőbb osztályokba való felvétel az azelőtti osztályról legalább elsőrendű bizonyítványtól tételeztetik fel. — Az ismeretek mérvét a tanterv határozza meg, s ha e tekintetben oly tanulóknál, kik az előbbi osztályt más tanodában végezték, a felmutatott bizonyítvány a tanterv követelményeinek meg nem felelne, szabadságában áll a tanári karnak az illető tanulót felvételi vizsga alá vonni, sőt annak eredményéhez képest alsóbb osztályba is sorozni.“

Miből kifolyólag a középtanodai tanterv tekintetbe vételével (a négy alsó osztályban) a következő módosítás történt. a) a német nyelvtan az I. és II. osztályban, b) a természettan a III. és IV-ik oszt. mint kötelező tantárgyak vétettek fel. — A tantervben a természetrajzból az állattan a II-ik, a növény- és ásványtan az I-ső oszt. van előírva; azonban a tanári testület czélszerűbbnek látta az I-ső osztályban az állattant s így a II. oszt. a növény- és ásványtant felvenni. — A latin- és franczia nyelv az önként vállalkozóknak mint rendkívüli tantárgy adatott elő.

Az 5-ik osztály tanterve egészen polgári iskolai.

Előadott tantárgyak.

A mult 187⁴/₅-iki tanévben kiadott értesítvényben az egyes tantárgyakból a 4 alsó osztályban előadott tananyag részletesen közöltetvén, az 5-ik osztály tananyaga pedig a polgári iskolai tantervben előirt lévén; azért a jelen értesítvényben tájékozás végett csak a használt tankönyvek sorolhatnak fel.

Folyó sz.	A szerző neve és könyvczime	Osztály	o. é. kr.
1	Gyulai Béla magyar nyelvtan	I.	80
	Bodnár Zsigmond magyar nyelvtan	II.	80
	Szvorényi József kisebb magyar nyelv. II. mondattan	III.	40
	Névy J. és L. gyakorlati irálytan I. II. 1 frt 60 kr.	III-V.	160
5	Névy László stilisztika I.	IV.	130
	Névy László írásművek elmélete	V.	140
	Szvorényi magyar irodalmi tanulmányok	V.	200
	Purgstaller szépészet	V.	50
	Bodnár-Iványi magyar olvasókönyv I. II. á 1 ft 20	I-IV.	240
10	Ney Ferencz gyakorlati németnyelvtan I.	I — II.	90
	Ballagi Károly németnyelvtan	III-V.	100

Folyó sz.	A szerző neve és könyvczime	Osztály	o. é. kr.
	Deutsches Lesebuch I. Wien 1872	I. II.	70
	Felsmann József német olvasókönyv I.	III-V.	80
	Visontay János magyar állam földirata	I.	76
15	Visontay János egyetemes földirat I. II. 70. 80.	II. III.	150
	Statisztika (jegyzetek és magyarázat után)	V.	—
	Horváth Mihály magyarok története	III.	90
	Sebesztha Károly világtörténelem I.	IV.	120
	Ribary Ferencz világtörténelem I—III. á 1 frt.	V.	300
20	Mauritz Rezső közönséges számtan I. II. 60. 80	I-III.	140
	Mocnik-Szász számításban II.	IV-V.	50
	Lutter N. ötszámjegyű szorzási (logar) táblák	V.	120
	Zsindely István mértan I. II. Sárospatak á 40	I—IV.	80
	Ábel Károly mértan I.	V.	120
25	Kriesch János természetrajz elemei (állat- és növénynt.)	I. II.	140
	Szabó József ásványnt. kezd. szám. (jegyzetek Kr. után)	II.	30
	Kriesch term. r. vezérfon. (állat-, növ.- és ásványnt.)	III-IV.	360
	Greguss Gyula természettan	III-IV.	140
	Fehér Ipoly kísérleti természettan	V.	280
30	Dékány Ráfáel elemi vegytan	IV.	100
	Bartalus István éneklő ABC I—V. 34,48,40,40,40	I—V.	202
	Paál Ferencz zene abécze	III-V.	60
	Zsaskovszky kis lantos I—III. Eger 20, 25, 30	II-V.	75
	Zsaskovszky énekkáté Eger	II.	20
35	Szepesi Imre latinnyelvtan I.	I. II.	76
	Schwiedland franczianyelv I.	I—V.	80
	Egri közép katekizmus	I. II.	30
	Keresztény katolika szertartás	I. II.	18
	Róder Alajos bibliai történet	III-V.	53
40	Moritz Fein biblische Geschichte	I.II.V.	40

A rajz tanításához használtattak: gyps minták, Schröder vezérfonál, Szemlér, Bauer és Zierer minták, Heissig-Szabóky vezérfonál.

Jótékonyág.

1. Két szegényebb sorsu s szorgalmas tanuló az 187⁵/₆. tanévben aláírás útján élelmezéssel láttatott el. A jótékony aláírók:

Egynek, ebéd mindennapra: Stirling Antal ur. Ugyanannak, reggeli és vacsora 7 napra: Földy János, Isoó Ferencz, Kovács János és Nagy Alajos urak. 10 napra: Lendvay Mátyás ur. 14 napra: Alszeghy János, Barsch Henrik, Bellosits János, Brátkovics Ferencz, Brenner György, Csókás György, Ehrenreich Görgey, Hajós Mihály, Kalivoda Sándor, Kiss Béla, Lenck Ödön, Pöszér Ferencz, Prey György, Tomka György és Zakó Daniel urak.

A másiknak, ebéd 14 napra; Zárjeczky Vincze ur. Reggeli és vacsora 14 napra: Csókás György ur. Reggeli és ebéd 12 napra: Tráviczky Károly ur. Vacsora 12 napra: Babolchay Sándor ur. Egész napi élelmezés, minden vasárnap: Guggenberger Károly ur. 3 napra: Földy János ur. 6 napra: Collognáth Ferencz, Dervarics Kálmán, Isoó Ferencz, Nagy Alajos, Przibil Ferencz és Wendl Ede urak. 10 napra: Lendvay Mátyás ur. 12 napra: Barsch Henrik, Bellosits János, Hajós Mihály, Kalivoda Sándor, Kelcz Gyula, Kiss Béla, Kovács János, Lenck Ödön, Nagy József és Tomka György urak. 14 napra: Iványi Andor ur.

2. Az iskolaszék több szegényebb sorsu tanuló iskolába járhatását elősegítendő, azoknak tandíjait vagy egészen, vagy részben elengedte; sőt azokat részben tankönyvekkel is ellátta.

3. Az „Alsó-lendvai takarékpénztár“ a tiszta nyeresémből 21 fttal segítette a polgári iskolát.

4. A helybeli járásbiróság útján a letenyei járásbiróság, a büntetés-pénzekből 5 frttal sziveskedett a tanoda szükségleteinek fedezéséhez járulni.

5. Az izr. segélyző egyesület, egy izr. szegényebb sorsu tanulót tankönyvekkel segítette 11 frt 70 kr.

6. Horváth László ur szives volt egy mérnöki asztalt, Zárjeczky Vincze ur pedig az asztalhoz szükségelt: dioptrát, libellát és mágnest használatra ez évben is átengedni, s így a tanoda növendékei a földmérésben is gyakorolhatták magukat.

7. Schwarz Bernátné kebeleli lakos, felszerelésekre 6 frt 33 krt. ajándékozott.

8. A szorgalmasabb tanulók közt, a tanév végével kiosztandó ösztön s jutalomdíjakra aláírás útján a következő urak adakoztak: Bellosits János 1 frt, Brenner György 1 frt, Brüll Lipót 50 kr, Csókás György egy ezüst huszas. Deutsch Max 1 frt, Egyvalaki 50 kr, Freyer Fülöp 50 kr, Gordignani Ferencz 1 frt, Guggenberger Károly 2 frt, Günsberger Boldizsár 40 kr, Hajós Mihály 1 frt, Hofman Salamon 1 frt, Kelcz Gyula 2 frt, Lenck Ödön 2 frt, Lendvay Mátyás 1 frt, Löbl Ignác 1 frt,

Nagy Alajos 1 frt, Nagy József 1 frt, gr. Niczky György 1 frt, Pöszér Ferencz 1 frt 50 kr, Rosenberg Bernáth 1 frt, Stern Ignác 50 kr, Tomka György 6 ezüst huszas, Travnik Lajos 1 frt, Veczkó Alajos 1 frt, Zárjeczky Vincze 2 frtos tallér, Aigner Lajos ur egy rajzeszközt tokban 2 frt 50 kr. Brünner Sámuel ur 1 frt.

A fennemlitett, valamint a leltárban is felsorolt jótékony adakozásokért a tanoda és a tanuló ifjuság nevében az iskolaszék és tanári testület köszönetét nyilvánítja!

Segélyezések és jutalmazások.

1. A Molnár-féle alapítvány kamataiból segélyezettett: Krampacs József III. osztályu tanulo 20 frt és Zágorecz József I. oszt. tanuló 11 frt 90 kr.

2. E tanév folytán élelmezésben részesültek Polesinczki János IV. és Mendly Lajos III. osztályu tanulók.

3. Tandij elengedésben részesültek: Berecz Gy., Lesnyák J., Polesinczki J., Spitzer A., Vórum Gy. és Zágorecz J. á 12 frt. Girtl I., Horváth D., Horváth M., Krampacs J., Simonka I. és Szmodis I. á 10 frt. Benkovics J., Boa I., Kodila P., Mendly L., Rátkohl T. és Udvarhelyi I. á 5 frt. = 162 frt.

4. Tankönyveket használatra kaptak: Bagári J. 1 db. 80 kr. Girtl I. 2 db. 2 frt 10 kr. Horváth M. 9 db. 5 frt 26 kr. Kodila P. 3 db. 2 frt 30 kr. Krampacs J. 2 db. 1 frt 40 kr. Lesnyák J. 4 db. 1 frt 98 kr. Mendly L. 2 db. 1 frt 20 kr. Polesinczki J. 13 db. 11 frt 83 kr. Ratkohl T. 1 db. 76 kr. Simonka I. 8 db. 7 frt. Spitzer A. 7 db. 11 frt 70 kr. Szalavári E. 3 db. 2 frt 90 kr. Szmodis I. 5 db. 2 frt 88 kr. Udvarhelyi I. 1 db. 1 frt 30 kr. Vórum Gy. 11 db. 9 frt 30 kr. Zágorecz J. 10 db. 6 frt 78 kr. = 82 db. 69 frt 49 kr.

5. Szorgalmi jutalmakat kaptak: Nagy Zoltán Labonlaye Eduárd az egyesült államok története 3 kötet 6 frt. Spitzer Árnold, Sámi Lajos dél-afrikai utazások és fölfedezések 3 frt 20 kr. Udvarhelyi István, Arany János összes költeményei 3 kötet 5 frt. Göntér Gábor, Márton képes természetrajz 4 frt. Mendly Lajos, 4 darab ezüst huszas. Nagy Antal, két forintos tallér. Simonka István 3 darab ezüst huszas. Bagári János, rajzeszköz tokban 3 frt. Benkovics János rajzeszköz tokban 2 frt 50 kr. Brünner József, magyar vezérek és királyok arczképcsarnoka 2 frt. A jutalmi tárgyak hozatali díja (postabér) 1 frt 12 kr. Az aláírási ivvel járó szolgának adatott 58 kr. pénzmaradvány.

LELTÁR.

(3-ik folytatása.)

I. Könyvtár.

a) Egyesek adományai. 1. Aigner Lajos ur: Molnár vegytan alapvonalai II.; Sebesztha világtörténelem II.; Schwieker Deutsches Stilbuch I. II.; Freemann Marcali világtörténelem. — 2. Az Eggenberger féle könyvkereskedés: Berényi földrajzi tankönyve. — 3. Földy János ur: Gottscheden, Fontenelle auserlasene Schriften. — 4. Franklintársulat: Erdödi földrajz; Graf németnyelvtan I. II.; Horváth magyarok története; Kordos tizedes tört. tan.; Kordos Decimal brüchen; Lutter méter-mért. ismertetése; Lutter Metrische Mass- und Gewichtssystem; Mayer Formenlehre und Geometrie; Schwiedland franczianyelvtan I—III.; Vasvári világtörténelem; Franklintársulat tankönyv jegyzéke. — 5. Iványi Andor ur: Zimmermann vallási szokások; Környey polgári jogok és kötelességek; Lakits a budapesti tanítótestület évkönyve 1874; Sárváry gyak. irályisme; Weninger kereskedelmi számtan elemei; Fehér Ipoly vegytan.— 6. Kalivoda Sándor ur: Dr. Neubauer Chemie des Weines.— 7. Vallás- és közokt. ministerium: Néptanítók lapja 1876-ra.— 8. Mendly Lajos tanuló: Bodnár Iványi olvasókönyv I.; Bartalus éneklő ABC V.— 9. Rácz Béla volt intézeti tanuló: Fényes magyarország leirása.

Megszerzés útján: Fehér Ipoly kísérleti természettan I.; Kriesch természetrajz elemei; Ribary világtörténelem I—III.; Szvórényi irodalmi tanulmányok; Mocnik-Szabóky mértan elemei; Vison-tay magyar állam; Zsindely mértan II.; Greguss természettan; Ballagi németnyelvtan; Horváth magy. története; Mocnik-Szász számítástan II.; Polgári iskola 1876-ra; Középtanodai tanári közlöny 187⁵/₆.; Névy stilisztika 2 p.; Gyulai magyarnyelvtan 2 p.; Mauritz közönséges számtan I. 2 p.; Névy gyakorlati irálytan I. 2 p.; Kriesch természetrajz elemei (állat- és növénytan) 2 p.

II. Földrajzi szertár.

Egyesek adományai: Az Eggenberger féle könyvkereskedés: A magyar sz. korona országai kézi térképe.

III. Természetrajzi szertár.

Egyesek adományai. Hencz Lajos ur: Csuvik. Szalonka. Erdei bagoly. Iványi Andor ur: Kisfülbő. Szilassy Károly ur: Vényige eszelény. Mendly Lajos tanuló: Héja. A mult 187¹/₅-iki tanév

tanulói közül Szabó Kristály hálója után kemény papirból készült jegecz alakkokat ajándékoztak: Laki Imre a 34, 45, 46, 50, 51, 54 szám alattiakat. Mendly Károly a 6, 7, 8, 9 11, 12, 15, 21, 23, 25, 26, 29, 32, 33, 35, 38, 39, 42, 47, 52, 53, 57, 58 sz. a. Nagy Lajos az 1, 14, 16, 20, 22, 41 sz. a. Nagy Zoltán a 2, 13, 24, 27, 31, 36, 43, 44, 48, 49 sz. a. és Zárjeczky Viktor a 17, 30 szám alattiakat.

IV. Természettani szertár.

a) Egyesek adománya. Kiss Béla ur: Gyógyszertári suly csinos tokban $\frac{1}{4}$ szemertől egy unciáig 21 db. Tomka György ur: Gyorsmérleg futó sulylyal. Kereskedelmi bécsi suly $\frac{1}{16}$ lattól $\frac{1}{3}$ latig = $\frac{1}{2}$ fnt.

b) Megszerzés utján: Agyagpohár 3 db.

V. Vegytani szertár.

a) Egyesek adományai. Iványi Andor ur: Egy üvegcese brom. Kalivoda Sándor ur: Salicylsav 7 gram. Kiss Béla ur: Hamuzsir $\frac{1}{4}$ fnt. Kénsav üveg dugos palaczkban 2 fnt. Lenmagliszt $\frac{1}{4}$ fnt. Légenysav tiszta 1 fnt. Vaséleg 6 nehezék. Szalavári tanuló: Holyag papir $1\frac{1}{4}$ iv. Tomka Mihály tanuló: egy üvegcese. Udvarhelyi István tanuló: Két üvegcese.

b) Megszerzés utján: Egy könyv szűrő papir. Borszesz.

VI. Rajzeszközök.

Megszerzés utján: Keret 14 db. Gyps minták: Apollo arcz eredeti nagyságban. Medaillon „a levegő“ és „a víz“ 13'' átm. Diszitmény 2 db. $5\frac{1}{4}$ h. $2\frac{1}{4}$ sz. eredetije fába metszett. Egy skatulyának fedele és két oldala. Vestalin 19'' m. Anatomiai alak 12'' m. Anatomiai job kéz. Anatomiai bal láb. Levél diszitmény 2 db. 9'' és 5'' m. Capitale 6'' m. Goth levél diszitmény 2 db. 11'' átm. Levél diszitmény 9'' és 6'' m. Gyermekfő 12'' m. Console Genius fejvel 26. 20 cm. Nőikéz ironnal. Növény diszitmény 16 db. (embe-
rekkel és állatokkal vegyes.) Gypsminta készítőfa 6 db. Gyps minta készítő vas 3 db.

VII. Szám- és mértani eszközök.

a) Egyesek adományai. Pintér Gyula ur: Egy pár három szög vonalzó fából. Tomka Mihály tanuló: Négy oldalú hasáb keménypapirból. Udvarhelyi István tanuló: Hatoldalú hasáb kemény papirból.

b) **Megszerzés útján:** Kisebbitett mérték (scala) rézből. Körző rézből. Körző tokkal rézből. Rajztoll másoló tüvel. Tusch. Tusch csésze poscellanból Háromszögvonalzó fából 4 db. Rajzpapír 6 db. Toll 12 db.

VIII. Régiségek.

Egyesek a dományai. Nagy József ur: Magyar bankjegyek: „Két forint.“ „Harmincz“ és „Tizenöt pengő krajczár“ 1849. Nagy László ur: Magyar bankjegyek: „két“ és „öt forint“ 1848.

IX. Butorok.

Megszerzés útján: Kis asztal a tanterembe. Fekete tábla állvánnyal és kréta tartóval.

X. Vegyesek.

a) Egyesek a dományai. Körmendy József ur: Sz. István társulati naptár 1876-ra.

b) **Megszerzés útján.** Dupla meszelő 2 db. Czirák seprő 6 db. Fazék. Tál. Vízelő csatorna 2 db. Gyps 4 font. Kefeseprő. Rakasz 3 db. Kréta. Tinta. Toll. Papír. Szivacs. Gyertya.

Molnár Pál 400 frtról szóló alapító-levele.

Baglad, sept. 22. 1873. T. Polgári Iskolaszéki Elnök ur! mélyen tisztelt Barátom! Az alsó-lendvai polgári fitanoda első értesítvényét szerencsés valék f. hó 20-án megkapni — vidd hirül a t. p. iskolaszéknek meleg köszönetemet e kegyességeért.

A polg. iskola tehát erős küzdelmek következtében Alsó-Lendván immár él és virágzik, ámbár a viszonyok nyomasztó sulya alatt csak novemb. vége felé nyittathatott meg, e tudat keblemet soha nem érzett édes megleléssel tölti el, mert letéve látom az alapját egy szebb jövőnek e mindig mostohán kezelt nagy népes vidék nem keregett, nem erőszakolt, de természetes központján, magyar fajtánk s így hazánk érdekében, mely központot itt a végvidéken Horvát- és Stajerszág szélén majdnem páratlan geographiai fekvésénél fogva csodálatosan kínálkozó haszonnal kellend az államnak saját jól felfogott érdekében kizsákmányolni, ha a késő bánat kinszenvedése által nem akarja lelki ismeretét szétmarczangoltatni, s bár eddig bármi okból sok igazságos, jogos, méltányos kívánsága nem teljesült. Teljesülni fog az

mind, mert fajtánk érdeke, mert a népérdeke, mert az igazság és imádott hazánk ügye úgy kívánja. Oktoberben meg nyílik a 2-ik tanév; az alsó-lendvai polgári iskolában tanulók szorgalmának fokozására elhatároztam magamat egy csekély alapítványt tenni, mely áll 400 frt. o. é. csekély összegből, s ezt idezárva 4 db. o. é. 100 frtos bankjegyben kezeidhez küldöm.

Az alsó-lendvai polg. iskolaszék nemes feladata leendő felelőségének teljes érzetében ez összeget kamatozás végett a legbiztosabb helyre letenni — évi kamataiból az alsó-lendvai polgári fitanoda szegényebb sorsu jól tanuló erkölcsös magaviseletű ifjait évenként bölts belátása, határtalan igazság érzete szerint jutalmazni, segélyezni.

Kedves Barátom! E csekély 400 frt o. é. mond négyszász forint o. é. alapítvánnyal ezennel bátorkodom provócalni a harczot a népnevelés szent érdekében adja az Ég, hogy naponként számtalanon jelenjenek meg e vérnélküli csatatéren!!!

Én kimondhatlanul boldognak érzendem magamat, ha hogy a derék harczosok mindegyike által legyőzetem.

Levelemet kérlek a teljes p. iskolaszékben olvasd fel, közkirré tételére ezennel az iskolaszéket felhatalmazom.

Engedd meg kedves Barátom! hogy ezuttal megragadjam az alkalmat, hogy a t. p. iskolaszék, úgy minden egyes tagja, mint egyeteme irányában a legmélyebb tiszteletemet kifejezzem, t. p. iskolaszéki elnök ur kedves barátomnak őszinte hű barátja Molnár Pál s. k., alsó-lendvai választókerület országgyűlési képviselője. — Tekintetes Zárjeczky Vincze urnak az a.-lendvai polg. iskolaszék érdemes elnökének tiszt. A.-Lendván.

Tudnivalók a jövő tanévre.

Az alsó-lendvai magyar tannyelvű polg. iskolánál a jövő 187^{6/7}-ki tanévre a beiratások augusztus 30-tól szeptember 3-ig délelőtti órákban az iskola helyiségében (a várban) tartatnak meg.

A pót- és javító-vizsgálatok szeptember 4-én délelőtt fognak megtartatni. A tanév szept. 4-én veszi szabályszerűen kezdetét.

A polg. iskolák céljára és szervezetére, ugyszintén az I-ső osztályba való felvételére nézve az 1868. évi 38. t. cz. 76. és 69. §-ai irányadók.